

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De vroegchristelijke gemeenschap wil overbrengen:

- aan christenen dat sterven voor je geloof beter is dan van het geloof vallen / dat je geen concessies moet doen (en dus moet weigeren de keizer te vereren). 1
- aan de Romeinse autoriteiten dat zij met hun vervolging het christendom niet kunnen onderdrukken / dat zij kunnen ophouden met de vervolging omdat deze geen zin heeft (want de christenen zijn vasthoudend). 1

Opmerking

Als wordt geantwoord dat de gemeenschap wil waarschuwen voor de vervolging, wordt geen scorepunt toegekend.

De middeleeuwen

4 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- De tolerantie moest ervoor zorgen dat er geen verzet ontstond (onder de oorspronkelijke bevolking) tegen de Arabische overheersing. 1
- Yahya ibn Yahya wilde voorkomen dat 'de verspreiding van de islam' vertraging op zou lopen / dat 'de verspreiding van het christendom in geheel Europa' werd bevorderd omdat moslims door contact met christenen / het vieren van christelijke feesten niet langer de (zuivere) islam zouden aanhangen / zich zouden bekeren tot het christendom. 1

Opmerking

Als het antwoord bij de tweede deelvraag alleen een juist kenmerkend aspect bevat zonder uitleg, wordt geen scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De bron bevat minder betrouwbare informatie over de oorzaak van de overwinning bij Syburg omdat de auteur, die verbonden is aan het hof, de kant van Karel de Grote kiest / de Frankische legitimatie van de oorlog weergeeft, 1
 - wat blijkt uit de bron waarin de auteur (een van de volgende): 1
 - beweert dat God terecht de Franken steunt.
 - de overwinning toeschrijft aan goddelijke interventie.
 - Je kunt de conclusie trekken dat de kerstening van Europa nog niet/gedeeltelijk is voltooid, 1
 - omdat uit de bron is af te leiden dat de Saksen nog niet zijn bekeerd tot het christendom / het hof van Karel de Grote wel is gekerstend. 1
- of
- Je kunt de conclusie trekken dat kerstening op dat moment onderdeel is van conflicten, 1
 - omdat uit de bron blijkt dat christenen de strijd ook interpreteren als strijd van God tegen heidenen. 1

Opmerking

Alleen als het antwoord (bij de eerste deelvraag) een juiste uitleg bevat over de mindere betrouwbaarheid van de informatie en (bij de tweede deelvraag) een juiste conclusie bevat over kerstening, wordt telkens 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.

6 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Volgens de historicus droeg de bepaling bij aan het oplopende conflict tussen het ambachtlieden/handwerkers en de patriciërs over inspraak in het stadsbestuur / over de macht van de patriciërs in het stadsbestuur omdat handwerkers/ambachtlieden (die het zich niet konden veroorloven één jaar en één dag niet te werken) door deze bepaling niet in het bestuur konden worden verkozen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De kerk streeft naar continuïteit van haar machtspositie door de levenswijze van begijnen te verbieden omdat zij er meningen op na houden die tegengesteld zijn aan het katholieke geloof. 1
- De kerk houdt rekening met het ontstaan van een meer individuele geloofsbeleving (of een juiste omschrijving daarvan), 1
- door (een van de volgende): 1
 - te schrijven dat het gelovige vrouwen toegestaan is in een hof een leven vol boetedoening/dienstbaarheid aan de Heer te leven.
 - oog te hebben voor het gegeven dat eenvoudige lieden zich makkelijk laten bekeren tot de levensstijl van de begijnen.

Opmerking

Alleen als het antwoord bij de tweede deelvraag ingaat op het ontstaan van een meer individuele geloofsbeleving, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.

8 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Jan Allertsz. levert kritiek op het centralisatiebeleid door te schrijven dat Karel de Stoute in strijd met de privileges (lokale) ambten schenkt aan dienaren/door zijn rentmeesters aan de hoogst biedende laat verpachten. 1
- Jan Allertsz. wil ervoor zorgen dat toekomstige stadssecretarissen zich ervan bewust zijn dat ze het stadsbestuur moeten waarschuwen als de landsheer (nog meer) privileges niet erkent (om de positie van de stad tegenover de landsheer te versterken) / wil dat toekomstige stadssecretarissen protesten tegen het centralisatiebeleid kunnen onderbouwen. 1

Vroegmoderne tijd

9 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- In 1602 werd de beslissing genomen om de VOC op te richten/een monopolie te geven (om de positie van de Republiek in de wereldhandel te stimuleren). 1
- Engeland ging een mercantilistisch beleid voeren / gaf de East India Company het monopolie op de handel in Azië / voerde de Navigation Acts in, wat eraan bijdroeg dat de Republiek concurrentie kreeg/minder producten kon verhandelen/minder winst maakte. 2